

بهرجهسته کرنا دلینکی د چیروکا (سپهه را خهباتی) دا

عبدالخالق سولتان
(دهوک)

جار ژى وان شويشپين څالا سهروين دکهت و هندهک
چپکا ژى بهرددهته گه وريا خوه و جارهکا دی دزڅرته جهې
خوه و روينشتنا خوه.
- ماموستا .. ماموستا
- بهلې ته خيره؟
- هلؤ، څي جهې څالاکه .. نهغه هندهک ميتههان هاتن.
- بلا کهره مکهن .. جهې وان ژى ههيه ..!
- نه .. نه تو کهره مکه دهرکهشه، دا نهم بزاین شول
بکهين.

- دى کيڅه چم؟ نه ز ژى وهک وان مرؤقم!
- لي ټه وهک ته نه قهردارين مهنه .. ههتا تو وان
پارين ل سهر خوه نه دهى .. تو فرى لي نادهى.
- وهسا دياره تو من نانياسى؟ ما تو نزانى، گه له کين
وهکى ته ل هيتيى بوون چانتکى من هه لگرن و گه له کا
هيتيى بوو تفهنگا من راکهن؟ هه وه هه ميان مراد بوو ل
ديوانا من روين.
- ټه ووهى بوو .. سلاڅ ل نه فرؤيه.
- لي ههر ټه ووه مرؤقم .. ههر ټه ووه شيرم .. تنى،
تنى يا ژ من کيم چهند فلسه کن و ټو .. ټو ..
- ټها مه ټه و چهند فلس و ټه و ټو دڅين مادى چ ل
ته کهين.

* * *

دڅى کورته چيرؤکى دا نڅيسه رى هه ولدايه بومه
سهروبه رى پيشمه رگه کى کهڅن و دپرين و خه باتکه ر ل
څي سه رده مى بده ته خوبا کرن، ټانکو څيايه بو مه ديتنا
مرؤڅين نه فرؤ بو وان که سپين د سالين به رى دا خه بات و
شوره ش دکر به رجه سته کهت ..
چيرؤک ب ديمه نه کى سه رنجرا کيتش ده سته پى دکهت، ټه و
ژى ديمه نى مرؤڅه کى ماندييه (سه رى وى يى وهرمتره)
بى ل باره کى - مه يخانه کى - روينشتيه و دياره کو يى
سه رخوشه و نهغه ماوه کى درپزه يى روينشتى، چنکو

سپهه را خهباتى

حه سهن ټيبراهيم
نورنبيترک - ۲۰۰۳

سه رى خويى وهرمى دانا سه ر وى ماسا ژ پيساتى و
که څناتيا سالان رهنگى خوه گوهارتى.
چهند جاره کى دهنک ژ گه وريا ټيک ژوان روينشتيان
دټيت يان دهنگى ليکدانا دوو شويشا دټيت، سه رى خوه
بلند دکهت و به رى خوه دده ته جهې دهنک ژى هاتى.
جار ژى دويکيلا جگاران، ټه و ب بانى وى مه يخانا
وهک شکه فتا څه بوويه ټه و، ب هه مى هيزا خوه د
هه لکيشيته گه وريا خوه.

همه می نیشانیڼ شاره زایا وی نه دلایڼ ته کنیکا کورته چیرۆکیدا.. به لڼ سهره رای ب کارئینانا فان ته کنیکان نافه روک هه مایه نه و نافه روکا تنی ئیک شرۆفه کرن بو دهیته کرن و ژ قالبی ئیک نه گه نه ده رکه فتیه، چنکو خوانده فان نه شیت، خو ژ چارچوخی رویدانی قورتال کهت و ههرا وی ژ بازنڼ وی رویدانی دهرناکه فت.

ب دیتنا من نهغه خاله که یا پیدفیه چیرۆکنفیس باش ل سهر راوه ستیت و هویر ههزین خوه تیدا بکهت چنکو پراپا چیرۆکین د کومه لا (هه لوو نه وروپا) دا ل دویت فی ته رزی هاتینه داریتن.. و قی چه ندی نه گه رین خوه هه نه و ب دیتنا من نه گه را ژ هه میان مه زنتر نه وه کو چیرۆکنفیس نهغه پتره ژ دهه سالان ل دووری وه لاتی دژیت- په نا بهر ل نه لمانیا- و قی چه ندی رهنه گه فهغه تیه نه ک دناقبه را وی و پیتاژویا کورته چیرۆکا کوردی یا دهغه ری کره.. و چهوا نه م دزانین چیرۆکا کوردی دقان سالین بزیردا زور و هه رار کره و پیتشکه فتیه.. و نهغه چه نده یا دیاره ده می نه م چیرۆکه کا چیرۆکنفیس کی مینا جه لال مسته فا یان یونس نه حمه دی یان سالح غازی یا نه قرۆ به راورد دکه ین دگه ل چیرۆکه کا بهری دهه سالان، کو دی گوهو پینین مه زن و بهرچاڅ بزمه تیدا دیارین ژ تالیی نافه روکی و فورمی و ته کنیکن و زمانی.. نهغه ژ ی بو هندی فه دگه ریت کو چیرۆک و چیرۆکنفیسین مه بو خوه مفا ژ تیورین نه ده بی پین نوی وهرگر تیه و ب تاییه تی تیورا وهرگر تنی (نظریه التلیقی) نانکو وهرگر کره نارمانجا خوه و هه می گرنکیا د دانسته ل سهر هندی کو قی وهرگری تیرکهت و نه هیلیت تنی وهرگر، به لکو بیسته ئیک ژ ره گه زین سهره کی پین چیرۆکی و رۆلی خوه دناڅ رویدانان دا ببینیت.

ههروه سا گوهو پینین بهرچاڅ د تالیی زمانی چیرۆکی ژ ی دا هاتینه کرن کو به رهڅ شاعیره تی چویه، ل قیری دقتیت بیژین کو زمانی چیرۆکا (سیبه را خه باتی) زمانه کی خو شه و جوانه و خوانده فان ههچ ئی زایی و نه خو شیی پی نابهت ب دیتنا من نهغه کاره کی باشه هیشیه چیرۆکنفیس به رده وهامی ل سهر بکهت.

ل دویمه هی من دقتیت بیژم کو شیوازی قی چیرۆکی شیوازه کی ته قلیدی بوویه و ب دیتنا من نهغه ژ ی بو هندی دزقربت کو چیرۆک ب شیوه کی دلینکی هاتیه داریتن.

شویشین وی هه می پین قالا بووین تنی چپک پین تیداماین.. به لڼ سهره رای روینشتنا وی یا ژمپزه نه وی دقتیت هیژ فه خو ت و جگاره ژ ی قی نه مایه بکیتشیت له ورا بی وی دویکیلا ژمپزین ده وروبه ر ده لکیتشیت (جار ژ ی دویکیلا جگاران، نهوا مایه ب بان ی وی مه یخانا وهک شکه فتا فه بوویه نه ور، ب هه می هیزا خوه هه لکیتشته گه وریا خوه، جار ژ ی شویشین قالا سه رو بن دکهت و هنده ک چپکان ژ ی به رده ده ته گه وریا خوه).

وه سا دیاره کو نه و مرۆفه کی بی پاره یه له و ما نه شیت چ فه خو ت.

پشتی دانوستاندنه کا کورت دناقبه را وی و خزمه تکاره کی مه یخانی دیار دبیت کو نهغه زه لامه دده می خوه دا مپره کی چه له نگ بوو و زه لامه کی عه گید و مپرخاس بوو، زۆره یا که سان، دقیان ب خزمه تا وی رابن (ما تۆزانی نه ز کی مه، گه له کین وهک ته ل هیقیی بوون نهنگا من راکه ن؟ هه وه هه میا مراد بوو ل دیوانا من روین).

به لڼ سهره رای قی دیروکا پر شانازی و مپرخاسی وزیره کی نه فا قی که سی هه ی دی بینی خزمه تکاره کی بی دهسته لات بی لڼ دخو ریت و ژ مه یخانی دهر دئییخت ژ بهر کوچ پاره د بهر یکا وی نین..!

نهغه ژ ی لیتیرینه کا جوانه ژ لایی نفیس هه ری فه بو ژبیرکنا جفاکی مه بو فان توخمه که سان نه وین گه شترین رۆژین ژبی خوه کرینه قوریانی بو ملله تی خوه.. و نهغه چیرۆکه مینا نامه کا فه کره بو هه می تهخ و تویر و چینین جفاکی کو چاڅی خوه بده نه فان رهنه گه که سان و چ جار ان قه ری و ان ژبیر نه که ن.. و ب دیتنا من نهغه نافه روکه کا باشه به لڼ یا دویره ژ نافه روکا کورته چیرۆکا نه قرۆ.. چونکی کورته چیرۆکا کوردی نوکه ژوی قوناغی ده ربا سه بوویه نهوا کو چیرۆک بیسته نالافه ک بو گه هاندنا ناریشه کی یان کیشه کا جفاکی.. کورته چیرۆکا کوردی یا نوکه هه می سه نگن خوه ددانسته ل سهر هندی کو سه ری خوانده فانی تژی پرسیارکهت و هه می بیافان ل بهر فه دکهت دا کو نه و بخوه هه زین خوه تیدا بکهت، نانکو خوانده فان نه تنی دچارچوخی رویدانی دا بمینت.. به لکو نه و ژ ی بیسته ناڅا که ره کی دی بی چیرۆکی..

هه رچه نده چیرۆکنفیس (حه سه ن ئیبراهیم) ی هه ولدایه خوانده فانی ب رویدانین چیرۆکی فه گریبدهت، له ورا چیرۆکا خوه ب ئیک سه لبقه نه بریه، به لکو جار فه گپران بکارئینایه و جار ژ ی دیالۆک و فلاش باک و جار ان ژ ی شیوازی سالوخه تی بوخوه کره ریکا دهر برین.. نهغه